

Pradžią>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Kaip kreiptis į teismą?

Kaip kreiptis į teismą?

Airija

1 Ar turiu kreiptis į teismą, ar yra alternatyvų?

Kreipimasis į teismą dažnai yra paskutinė priemonė, kai kiti bandymai išspręsti ginčą yra žlugę. Kreipimosi į teismą alternatyva yra naudojimas alternatyviomis ginčų sprendimo procedūromis (žr. informacijos suvestinę „Alternatyvus ginčų sprendimas“).

2 Ar nustatytas ieškinio senaties terminas?

Priklausomai nuo bylos, senaties terminai teismo ieškiniams pateikti skiriasi. Šį senaties terminų klausimą galima išsiaiškinti su teisės konsultantu arba [Piliečių informavimo biure](#) teisės kreiptis į teismą klausimais.

3 Ar turėčiau kreiptis į šios valstybės narės teismą?

Žr. informacijos suvestinę „Teismų jurisdikcija“.

4 Jei taip, į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis – pagal savo arba atsakovo gyvenamąją vietą ar pagal kitus bylos teisingumo kriterijus?

Kai kalbama apie žemesnius teismus (t. y. apygardų ir apylinkių teismus), atitinkamą teismą, kuriame pateikiamas ieškiny, lemia vietovė, kurioje yra įprastinė atsakovo arba vieno iš atsakovų nuolatinė gyvenamoji vieta arba kurioje jis verčiasi profesija, verslu arba veikla. Dažniausiai tinkamas yra apylinkės arba apygardos, kurioje, teigiama, kad yra sudaryta sutartis, teismas; delikto atvejis tai yra žalos padarymo vietos teismas; šeimos bylose tai yra ieškovo gyvenamosios vietos teismas; su nekilnojamojo turto nuoma arba nuosavybės teisėmis susijusiose bylose tai yra patalpų arba žemės, kurios yra bylos dalykas, buvimo vietos teismas.

Daugiau informacijos apie teismų jurisdikcijas žr. informacijos suvestinėje „Teismų jurisdikcija“.

[Airijos teismų tarnybos](#) svetainėje pateikiama informacija apie teismų struktūrą. Joje visuomenės žiniai taip pat paskelbta brošiūra *Explaining the Courts*.

Daugiau informacijos apie teismų sistemą taip pat pateikiama [Piliečių informavimo taryboje](#).

5 Į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis, atsižvelgiant į ieškinio pobūdį ir ginčijamos sumos dydį?

Tinkamą teismą ieškinui pateikti lemia ieškinio pobūdis (sutarčių teisė, deliktų teisė) ir vertė.

Daugiau informacijos žr. informacijos suvestinėje „Teismų jurisdikcija“.

6 Ar galiu pareikšti ieškinį teismui pats, ar turiu kreiptis į tarpininką – advokatą?

Tarpininko paslaugomis naudotis privaloma ne visada, tai yra asmens sprendimas ir priklauso nuo bylos sudėtingumo. Jeigu nusprendžiama naudotis tarpininko paslaugomis, būtina naudotis advokato paslaugomis. Advokatus akredituoja ir jų veiklą reguliuoja [Teisės bendrija](#).

7 Kur konkrečiai turiu kreiptis dėl ieškinio pareiškimo – į teismo priimamąjį, teismo sekretoriatą ar kitą administracinį padalinį?

Ieškiny turi būti pateikiamas tinkamame Teismų tarnybos biure, priklausomai nuo prašomos kompensacijos (daugiau informacijos apie tinkamą teismą žr. informacijos suvestinėje „Teismų jurisdikcija“). Teismų tarnybos biurai veikia visoje Airijoje, adresai ir darbo laikas pateikiami [Teismų tarnybos](#) svetainėje.

8 Kuria kalba galiu pareikšti ieškinį? Ar galiu ieškinį pareikšti žodžiu, ar jį būtina teikti raštu? Ar galiu siųsti ieškinį faksu arba elektroniniu paštu?

Airijoje ieškinį galima pateikti anglų arba airių kalba. Ieškiny turi būti surašytas specialia forma, kuri yra specialiai pritaikyta kiekvienai jurisdikcijai, kurioje teikiamas ieškiny. Ieškiny negali būti siunčiamas faksu arba el. paštu, jis turi būti įteikiamas asmeniškai Teismų tarnybos biurui. Ieškinio negalima pateikti žodžiu.

9 Ar yra nustatytos specialios ieškinio pareiškimo formos, o jeigu jų nėra, kaip turiu išdėstyti ieškinį? Koks turi būti ieškinio turinys?

Galioja specialios ieškinių pateikimo formos, daugelį jų galima atsisiųsti iš [Teismų tarnybos](#) svetainės, o likusios išdėstytos [Teismų taisyklėse](#). Šiose formose nurodyta, kokie elementai turi būti įtraukti į bylą. Tam tikrą ribotą informaciją galima gauti iš Teismų tarnybos pareigūnų, tačiau šie pareigūnai gali suteikti tik procesinę informaciją, nes jiems neleidžiama konsultuoti dėl ieškinio esmės arba rekomenduoti, kaip jį tvarkyti.

10 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kada? Ar turiu mokėti advokatui nuo pat ieškinio pareiškimo?

Teismo rinkliavos, žinomos kaip teismo mokesčiai, yra mokėtinos už daugumos rūšių ieškinius. Mokesčiai turi būti mokami tada, kai ieškiny pateikiamas atitinkamame Teismų tarnybos biure. Informacija apie įvairius mokesčius pateikiama [Teismų tarnybos](#) svetainėje. Jeigu naudojama advokato paslaugomis, jam mokamas užmokestis yra nesusijęs dalykas, Teismų tarnybos kompetencijai jis nepriklauso. Jeigu kreipiamasi į advokatą, jis nurodo, koks užmokestis mokamas ir kada jis yra mokėtinas.

11 Ar galiu gauti nemokamą teisinę pagalbą?

Žr. informacijos suvestinę „Teisinė pagalba“.

12 Nuo kurio momento mano ieškiny laikomas oficialiai pareikštu? Ar institucijos praneš, ar mano ieškiny pareikštas tinkamai?

Ieškiny oficialiai laikomas pateiktu tada, kai Teismų tarnybos biuras paskelbia reikalavimą. Priklausomai nuo jurisdikcijos, kurioje teikiamas ieškiny, reikalavimas neskelbiamas tol, kol ieškiny nėra įteiktas kitai šaliai. Ieškinių dėl nedidelių sumų teisme ieškinį kitai šaliai nusiunčia teismo kancleris. Kituose teismuose įteikti ieškinį tenka pačiam ieškovui arba tai daroma per tarpininką. Tai galima išsiaiškinti Teismų tarnybos biure, kuriame nusprendžiama teikti ieškinį. Teismų tarnybos pareigūnai informuoja, jeigu nėra įvykdyti visi procesiniai reikalavimai ieškinui pateikti, tačiau dėl to, ar byla yra tinkamai pristatyta, sprendžia teisėjas.

13 Ar gausiu išsamią informaciją apie bylos tvarkaraštį (pvz., kada atvykti į bylos svarstymą)?

Kiekvieno teismo [taisyklėse](#) nurodomi terminai, šią informaciją galima pasitikrinti Teismų tarnybos biure, kuriame pateikiamas ieškiny.

Paskutinis naujinimas: 12/04/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.